

2009-07-30 Nr. R1-3554

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO KLAIPĖDOS APSKRITYJE TARNYBA

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai

Kopija
Klaipėdos miesto savivaldybės merui
Rimantui Taraškevičiui

TEIKIMAS

DĖL KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2009-07-23 SPRENDIMO NR.T2-280 „DĖL KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2003 M. KOVO 27 D. SPRENDIMO NR.I-97 „DĖL KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIŲ VEIKLOS APMOKĖJIMO TVARKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO (PANAIKINIMO)

2009 m. liepos 29 d. Nr.(5.1)-TR-155
Klaipėda

Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2009-07-23 posėdyje priėmė sprendimą Nr.T2-280 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2003-03-27 sprendimo Nr. I-97 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narių veiklos apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Sprendimas). Šiuo Sprendimu buvo pakeistas savivaldybės Tarybos 2003-03-27 sprendimu Nr.I-97 patvirtintos Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narių veiklos, atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas, apmokėjimo tvarkos (toliau – Apmokėjimo tvarka) 11 punktą (2009-02-26 sprendimo Nr.T2-50 redakcija), nustatantis išmokos, skirtos su tarybos nario veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms apmokėti (toliau – Išmoka), dydis.

Vykdydama Savivaldybės administracinę priežiūrą nustačiau, kad Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009-07-23 sprendimas Nr.T2-280 yra neteisėtas ir gali pažeisti viešąjį interesą.

Sprendimas prieštarauja šioms įstatymų teisės normoms:

1. Sprendimas prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 26 straipsnio „Savivaldybės tarybos nario veiklos apmokėjimas“ 2 dalies nuostatai.

Ši nuostata reikalauja, kad išmokos, skirtos su tarybos nario veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms apmokėti, kiek šių paslaugų nesuteikia ir neapmoka savivaldybės administracija, dydis turi būti tvirtinamas reglamento nustatyta tvarka.

Analizuojamu atveju savivaldybės Taryba, priešingai nei reikalauja Vietos savivaldos įstatymas, savo veiklos reglamente (nauja redakcija patvirtinta savivaldybės Tarybos 2009-03-27 sprendimu Nr.T2-123) šio klausimo nesprensdžia, o tik Reglamento 245 punkte nurodo, kad „visiems tarybos nariams su jų, kaip tarybos nario veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms, kiek jų nesuteikia ar neapmoka tiesiogiai savivaldybės administracija, apmokėti kas mėnesį mokama išmoka, kurios dydį nustato Savivaldybės taryba“.

Sprendimo prieštaravimas Vietos savivaldos įstatymo 26 straipsnio 2 dalies nuostatai pasireiškia tuo, kad ne savivaldybės Tarybos sprendime turi būti nustatomas Išmokos dydis. Išmokos dydis privalo būti tvirtinamas reglamento nustatyta tvarka.

Pažymėtina tai, kad savivaldybės Tarybos sprendimas dėl Išmokos dydžio nustatymo negali būti tapatinamas su įstatymo reikalavimo Išmokos dydį tvirtinti reglamento nustatyta tvarka įvykdymu.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Sprendimu nustatytas Išmokos tarybos nariui dydis nėra grindžiamas jokiais šio dydžio nustatymo taisyklėmis, jokiais faktiniais duomenimis apie tarybos narių išlaidas kanceliariinėms, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms apmokėti. Be to, Išmokos dydžio nustatymas reglamento nustatyta tvarka pagal Vietos savivaldos įstatymo 26 straipsnio 2 dalies nuostatą reikalauja įvertinti ir tą aplinkybę, kad Išmokos dydžiui turi įtakos savivaldybės administracijos indėlis suteikiant ar apmokant tarybos nariams jų turėtas išlaidas kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms.

2. Sprendimu pakeistas Apmokėjimo tvarkos 11 punktas, reglamentuojantis Tarybos narių, tarp jų ir mero, mero pavaduotojų, mero patarėjų, Tarybos sekretoriaus, teisę į Išmoką, prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio „Savivaldybės administracija“ 2 dalies 7 punktui, 19 straipsnio „Meras, mero pavaduotojas“ 14 daliai, 26 straipsnio „Savivaldybės tarybos nario veiklos apmokėjimas“ 2 daliai.

Apmokėjimo tvarkos 11 punktas nustato: „Tarybos nariui su jo, kaip tarybos nario veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms, kiek jų nesuteikia ar neapmoka tiesiogiai savivaldybės administracija, apmokėti kas mėnesį mokama 700 (septynių šimtų) Lt dydžio išmoka.“

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 7 punkto teisės norma nustato, kad savivaldybės administracija atlieka sekretoriato, mero, tarybos narių ir savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą. Pažymėtina tai, kad mero patarėjas yra Tarybos sekretoriato dirbantis mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 19 straipsnio 14 dalies teisės norma, be kita ko, nustato, kad mero siūlymu gali būti steigiamas savivaldybės tarybos sekretoriatas. Sekretoriato finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą atlieka savivaldybės administracija. Savivaldybės taryba nustato atskirą sekretoriato išlaidų samatą. Sekretoriatas gali būti sudaromas iš mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų, karjeros valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 7 punkto ir 19 straipsnio 14 dalies teisės normos leidžia daryti išvadą, kad tiek merui, tiek mero pavaduotojams, Tarybos sekretoriato valstybės tarnautojams (tarp jų Tarybos sekretoriui ir mero patarėjams) savivaldybės administracija teikia finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 26 straipsnio 2 dalis nustato, kad tarybos nariui su jo, kaip tarybos nario, veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms, kiek jų nesuteikia ar neapmoka tiesiogiai savivaldybės administracija, apmokėti kas mėnesį gali būti mokama išmoka; šios išmokos dydis tvirtinamas reglamento nustatyta tvarka.

Apmokėjimo tvarkos 11 punkto prieštaravimas Vietos savivaldos įstatymo 19 straipsnio 14 daliai, 26 straipsnio 2 daliai, 30 straipsnio 2 dalies 7 punktui pasireiškia tuo, kad šiame punkte tarybos nariui nustatytos Išmokos dydis nėra patvirtintas reglamento nustatyta tvarka. Be to, Išmokos dydis nėra grindžiamas jokiais šio dydžio nustatymo taisyklėmis, skaičiavimais ar faktiniais duomenimis apie tarybos narių išlaidas kanceliariinėms, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugoms apmokėti. Pažymėtina ir tai, kad nustatant išmokos dydį neatsižvelgta į Vietos savivaldos įstatymo 26 straipsnio 2 dalies nuostatą, reikalaujančią nustatant Išmokos tarybos nariui dydį įvertinti savivaldybės administracijos indėlį suteikiant ar apmokant tarybos nariams jų turėtas išlaidas, susijusias su kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugomis.

Neatsižvelgta ir į įstatyminę savivaldybės administracijos pareigą atlikti mero, tarybos narių, tarybos sekretoriato finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą.

3. Sprendimu pakeistas Apmokėjimo tvarkos 11 punktas pažeidžia Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 6 punkte įtvirtintą efektyvumo principą. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai, rezultatų siekia kuo mažesnėmis sąnaudomis.

Pažeidimas pasireiškia tuo, kad Išmokos dydis, kaip jau buvo nurodyta prieš tai, nustatomas neatsižvelgus į tarybos narių faktiškai patiriamas išlaidas ir neįvertinus Savivaldybės administracijos indėlio suteikiant ar apmokant tarybos nariams įstatymų nustatytas kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto paslaugas.

Nustatant Išmokos dydį nebuvo atsižvelgta į Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narės Alinos Velykinės 2009 m. gegužės 28-29 dienomis atliktos Tarybos narių apklausos ataskaitos rezultatus, pagal kuriuos tarybos narys per mėnesį patiria nuo 300 iki 700 litų išlaidų, tai yra vidutiniškai apie 500 litų. Nebuvo įvertinta ir tai, kad pagal minėtos apklausos duomenis ir Tarybos narių pasisakymus vietinių dienraščių publikacijose dalis gautų Išmokos lėšų išleidžiama ne pagal įstatymu nustatytą paskirtį. Kadangi priimdama Sprendimą savivaldybės Taryba šių tiesioginę įtaką Išmokos dydžiui turinčių aplinkybių neanalizavo ir nevertino, patvirtintas Išmokos dydis yra akivaizdžiai didesnis negu faktiškai per mėnesį Tarybos narys patiria išlaidų, kurioms apmokėti ši Išmoka ir skiriama. Toks faktinės situacijos neatitinkančio Išmokos dydžio nustatymas leidžia daryti pagrįstą išvadą apie Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo neekonomiškumą ir efektyvumo principo pažeidimą.

Kad Savivaldybės biudžeto lėšos bus naudojamos neekonomiškai ir neefektyviai patvirtina ir tai, kad nepriklausomai nuo to, ar Tarybos narys dalyvauja Tarybos, komitetų posėdžiuose ar ne, jam kiekvieną mėnesį bus išmokama visa Išmokos suma.

Savivaldybės tarybos nario veiklą apibrėžia Vietos savivaldos įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatytos savivaldybės tarybos nario pareigos ir teisės. Dalyvavimas savivaldybės tarybos posėdžiuose ir komiteto, kurio narys yra, posėdžiuose yra tarybos nario pareiga. Nevykdydamas šių įstatymo nustatytų pareigų, savivaldybės tarybos narys nevykdo dalies tarybos nario veiklos, todėl darytina išvada, kad tarybos narys tuo pačiu patiria ir mažesnes su tarybos nario veikla susijusias išlaidas, kurias turėtų padengti skiriama Išmoka.

Sprendimas taip pat pažeistų viešąjį interesą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad teisėtų savivaldybės tarybos sprendimų priėmimas ir jų pagrindu teisėtų sandorių sudarymas yra visiems savivaldybės gyventojams rūpimas reikalas, tai yra viešas interesas, kuris reikalauja, kad nebūtų nepagrįstų ir neteisėtų savivaldybės tarybos sprendimų ir sandorių, taip pat kad neteisėti savivaldybės tarybos sprendimai būtų panaikinti. Savivaldybės tarybai priimant įstatymams prieštaraujančius sprendimus pakertamas gyventojų pasitikėjimas vietos valdžia, o kartu pažeidžiamas ir viešasis interesas, kad vietos valdžios institucijų veikloje būtų užtikrintas teisėtumas.

Šiuos teiginius patvirtina ir Lietuvos apeliacinio teismo 2005-10-20 nutartis (civ.byla Nr.2-516/2005), kurioje teigiama, kad „*Viešasis interesas bendriausia prasme apibūdinamas Konstitucijos 2 straipsnio nuostata „Lietuvos valstybę kuria tauta“ ir 5 straipsnio trečiosios dalies nuostata „valdžios įstaigos tarnauja žmonėms“. Viešasis interesas suprantamas kaip visuomenės ar jos dalies suinteresuotumas konkrečiu valdžios įstaigų ar jų pareigūnų sprendimu, poelgiu, veiksmu. Pagal Konstitucinio teismo praktiką, visuomenė ir viešosios institucijos viešąjį interesą privalo ginti ir skatinti. <...> Viešasis interesas susijęs su viešąja teise (Konstitucinio Teismo 1997 m. gegužės 6 d. nutarimas). Darytina išvada, jog viešasis interesas egzistuoja tais atvejais, kai sprendimai, veiksmai atliekami viešajame sektoriuje“.*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 1 punktu savivaldybės biudžeto ištekliai yra finansinis savivaldybės turtas. Jau minėtoje Lietuvos apeliacinio teismo nutartyje yra konstatuojama ir tai, jog „*negalima palikti visuomenei ar jos daliai abejonių dėl valstybės ar*

savivaldybių turto panaudojimo neskaidrumo, neteisėtumo, kadangi tai būtų pripažinimas, jog toks disponavimas galimas, ir sudarytų sąlygas švaistyti valstybės ar savivaldybės turtą bei prieštarautų viešajam interesui“.

Įvertinusi išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo ir 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 4 dalies 2 punktu, s i ū l a u:

1. Artimiausiame savivaldybės Tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, svarstyti savivaldybės Tarybos 2009-07-23 sprendimo Nr.T2-280 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2003-03-27 sprendimo Nr. I-97 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narių veiklos apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo (panaikinimo) klausimą

2. Apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 8 dalį, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo teikimu supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Taip pat informuoju Jus apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Esant tokiai būtinybei, prašau nurodyti svarbias priežastis.

Vyriausybės atstovė

Kristina Vintilaitė